

Utlåtande 2017:148 RV+VII (Dnr 123-473/2017)

Överföring av Samlingskartan från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden

Genomförandebeslut

Framställan från trafiknämnden och styrelsen för Stockholm Vatten VA AB, dotterbolag till Stockholm Vatten och Avfall AB
Ändring av trafiknämndens reglemente

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Samlingskartan överförs från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden enligt vad som framgår av utlåtandet.
2. Förslag till ändring av trafiknämndens reglemente, bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
3. Den ekonomiska regleringen mellan Stockholm Vatten VA AB och trafiknämnden sker enligt föreslagna principer i ärendet.
4. Allmänna handlingar överlämnas till trafiknämnden senast den 31 december 2017.
5. Trafiknämnden får en utökad budget med 2,0 mnkr för genomförande av överföringen. Finansiering sker ur Central medelsreserv 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov i 2017 års budget.
6. Trafiknämndens ökade kostnader och intäkter för verksamheten från och med 2018 behandlas i budget 2018.
7. Trafiknämnden får i uppdrag att utreda den fortsatta utvecklingen av samlingskartan och framtida finansieringsformer i enlighet med utlåtandet.
8. Samlingskartans finansiering sker i enlighet med de i dag gällande principerna.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr och Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Samlingskartan samlar information om i huvudsak samtliga inrapporterade ledningar och kablage under markytan i gatu-, park- och torgmark från olika ledningsägare i Stockholms stad och sammanställs vid Stockholm Vatten och Avfall AB. Grunden utgörs av basinformation som fastigheter, kvartersnamn och vägar från stadsbyggnadskontoret. Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB föreslår en överföring av Samlingskartan från Stockholm Vatten VA AB, ett dotterbolag till Stockholm Vatten och Avfall AB, som den 1 juni 2017 fusioneras in i Stockholm Vatten och Avfall AB, till trafiknämnden samt att överföringen genomförs enligt de principer som föreslås i ärendet

Beredning

Trafiknämnden och styrelsen för Stockholm Vatten VA AB föreslår i ett gemensamt ärende att ansvaret för Samlingskartan överförs från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden genom en verksamhetsövergång. Ärendet har därefter beretts av styrelsen för Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB anser att överföring av Samlingskartan, inklusive webbtjänsten TRYGGIS, till trafiknämndens tillståndsavdelning ger förutsättningar för samordningsvinster i verksamheten. Därtill ger en överföring av den samlade ledningsinformationen i Samlingskartan förutsättningar för ett ökat nyttjande av stadens samlade ledningsinformation.

Våra synpunkter

Stockholm stad har sedan 1940-talet ett samarbete med alla ledningsägare som önskar förlägga ledningar i stadens mark. Från 1970-talet har Stockholm Vatten haft ansvaret för denna samlade ledningsinformation kallad Samlingskartan.

Samlingskartan har under åren lopp fyllt sitt syfte att skapa en samlad bild av hur ledningsnäten ser ut i Stockholm. Under de senaste 10 åren har

samhället blivit allt mer digitaliserat och där nya strukturer och arbetssätt vuxit fram. Detta ställer nya krav på tillgång till information om ledningsnät och annan information vid fysisk planering.

För att ytterligare kunna utveckla Samlingskartan har Stockholm Stadshus AB låtit genomföra en genomlysning av stadens system för ledningsinformation och tjänster för att komma med förslag till hur detta kan organiseras för att utvecklas ytterligare. Resultatet av genomlysningen innebär bl.a. att Samlingskartan föreslås placeras under trafiknämnden på trafikkontoret.

Genom att överföra Samlingskartan till trafikkontoret, som hanterar övriga frågor runt grävning och tillstånd och som dessutom upprättar markavtal, skapas förutsättningar för en framtida utveckling av såväl tjänster som rutiner och arbetssätt.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Förslag till ändring av reglemente för trafiknämnden

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Samlingskartan överförs från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden enligt vad som framgår av utlåtandet.
2. Förslag till ändring av trafiknämndens reglemente, bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
3. Den ekonomiska regleringen mellan Stockholm Vatten VA AB och trafiknämnden sker enligt föreslagna principer i ärendet.
4. Allmänna handlingar överlämnas till trafiknämnden senast den 31 december 2017.
5. Trafiknämnden får en utökad budget med 2,0 mnkr för genomförande av överföringen. Finansiering sker ur Central medelsreserv 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov i 2017 års budget.
6. Trafiknämndens ökade kostnader och intäkter för verksamheten från och med 2018 behandlas i budget 2018.
7. Trafiknämnden får i uppdrag att utreda den fortsatta utvecklingen av samlingskartan och framtida finansieringsformer i enlighet med utlåtandet.

8. Samlingskartans finansiering sker i enlighet med de i dag gällande principerna.

Stockholm den 31 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Daniel Helldén

Katarina Luhr

Kerstin Tillkvist

Remissammanställning

Ärendet

Trafiknämnden och styrelsen för Stockholm Vatten VA AB föreslår i ett gemensamt ärende att ansvaret för Samlingskartan överförs från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden genom en verksamhetsövergång.

Förslag till överföring av funktionen Samlingskartan

Samlingskartan har under lång tid fyllt sitt syfte att skapa en samlad bild av ledningsnäten, men en ökad digitalisering och nya arbetssätt ställer nya krav på tillgång till information för fysiskt planering. Nya krav från lagstiftning, säkerhetsföreskrifter och berörda aktörer innebär att hanteringen av ledningsinformationen måste utvecklas.

Trafiknämnden hanterar stadens övriga avtal och tjänster avseende grävning och tillstånd samt markavtal. Genom att överföra Samlingskartan skapas förutsättningar för att ta ett helhetsgrepp för en fortsatt utveckling av rutiner, arbetssätt och tjänster kring ledningsfrågor.

Överföringen kommer att genomföras som en verksamhetsövergång och följer därmed det regelverket. Förberedelsen och genomförandet av överföring beräknas vara klart den 1 november 2017.

Trafiknämnden föreslås därutöver få i uppdrag att utreda en fortsatt utveckling av Samlingskartan, vilket bedöms ge möjligheter till ytterligare samordningsvinster.

Konsekvensanalys

Personal

Samlingskartan är idag en enhet inom Stockholm Vatten VA AB som omfattar en enhetschef och fem medarbetare. Övergången betraktas i detta fall som en verksamhetsövergång, som förhandlas i sedvanlig ordning. Enheten föreslås överföras till trafikkontorets Tillståndsavdelning som även hanterar markavtal, upplåtelser på offentlig plats, Gatuarbete-webben och GSP (Gemensam Samordnad Projektplanering), vilket ger goda förutsättningar till samordning av både stödsystem och kompetens hos Samlingskartans personal.

Stockholm Vatten VA AB garanterar pensionsutfästelser fram till överlåtelse tidpunkten, därefter tar Stockholms stad över som arbetsgivare. Eventuell semesterlöneskuld som uppkommit genom att intjänad semester, för de medarbetare som omfattas av övergången, förs över till staden och regleras i särskilt avtal. Stockholm Vatten VA AB betalar ut eventuell

semesterlöneskuld till Stockholms stad och staden tar över ansvar för intjänade semesterförmåner.

Ekonomi

Den totala budgeten för verksamheten Samlingskartan är ca 12 mnkr och verksamheten är självfinansierad genom försäljning av kartor och tjänster som främst levereras till ledningsägare, deras entreprenörer och projektörer samt kommunala förvaltningar och bolag.

Tillkommande kostnader för att överföra Samlingskartan till trafiknämnden bedöms uppgå till 2 mnkr, vilket omfattar anpassning av lokaler och skalskydd i Tekniska Nämndhuset, harmonisering av ekonomisystem, utrustning och projektledning. För dessa kostnader behöver trafiknämnden tilldelas extra medel för år 2017.

IT

Stockholm Vatten VA AB använder stadens ramavtal inom IT. Det innebär att överförandet av konton, arbetsplatser och servrar förenklas. Säkerhetsklassade arbetsplatser och kommunikation måste säkras enligt särskilda rutiner.

Säkerhetsanalys och sekretess

En förnyad säkerhetsanalys måste genomföras vid överföringen samt en ny säkerhetsprövning av personalen. Vidare måste utredas hur överföring av sekretess ska genomföras, hur handlingar ska hanteras och hur servrar ska övertas. Även en inventering av befintliga avtal måste ske inför överföringen utifrån en bedömning om trafiknämnden kan träda in i Stockholm Vatten VA AB:s ställe.

Om det i samband med säkerhetsanalysen skulle framkomma att systemet kommer avvika från ”Riktlinjer för säkerhetsskydd i Stockholm stad” (DNR 307-411/2013) måste detta godkännas av stadsdirektören.

Kommunikation

Samlingskartans e-tjänster använder www.stockholm.se som ingång för beställningstjänster men ”Samlingskartans” informationssidor på webben måste ändras.

Tidplan

Förberedelserna inför överföringen påbörjas efter kommunfullmäktiges beslut för att vara klar den 1 november 2017.

Tidplanen kan påverkas av eventuell förskjutning av stadens och Stockholm Vatten och Avfall AB:s, som är moderbolag i koncernen där Stockholm Vatten VA AB ingår, övergång till GSIT 2.0.

Eventuella behov av justeringar samt slutrapportering, kommer att göras i samband med rapportering av tertial 2/prognos 2 för 2017.

Fortsatt utveckling av Samlingskartan

Trafiknämnden föreslår att trafikkontoret får ett uppdrag att utreda hur staden, tillsammans med ledningsägarna, fortsatt kan utveckla Samlingskartans tjänster och leveranser. Utredningsuppdraget kan påbörjas efter kommunfullmäktiges beslut i rubricerat ärende för att kunna presentera ett förslag till genomförandebeslut under våren 2018. Inriktningen för utredningen är en översyn av ledning och styrning, riskanalys och möjligheter till integrationer mellan Samlingskartan och övriga system hos trafiknämnden. Målsättningen är att alla de som genomför grävnings- och schaktarbeten ska beställa en schaktningskarta istället för som i dag där endast 40 procent nyttjar tjänsten. Genom att tydliggöra ledningsägarnas ansvar för informationen och en effektivare och sammanhållna hantering av schakttillstånden minskas störningar i näten. Utredningen planeras även omfatta en översyn av kostnaderna för underlag för planering- och grävning i stadens mark.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 mars 2017 följande.

1. Trafiknämnden och Styrelsen för Stockholm Vatten VA AB beslutar föreslå kommunstyrelsen och Stockholm Stadshus AB att föreslå kommunfullmäktige följande:
 - a) Genomförande av förslaget att överföra Samlingskartan från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden per den 1 november 2017 godkänns.
 - b) Allmänna handlingar överlämnas till trafiknämnden senast den 31 december 2017.
 - c) Den ekonomiska regleringen mellan Stockholm Vatten VA AB och trafiknämnden sker enligt det i tjänsteutlåtandet föreslagna principer.
2. Trafiknämnden och styrelsen för Stockholm Vatten VA AB ger förvaltningschef samt verkställande direktör i uppdrag att verkställa beslutet och vidta åtgärder för genomförande av överföringen.

3. Trafiknämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta följande:
 - a) Trafiknämnden tilldelas extra medel om 2 mnkr för överföringens genomförande i enlighet med ärendet.
 - b) Trafiknämndens kostnader och intäkter för samlingskartan från den 1 november 2017 hanteras som omslutningsförändring.
 - c) Trafiknämnden får i uppdrag att utreda den fortsatta utvecklingen av Samlingskartan i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.
4. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande gjordes av Patrik Silverudd (L), *bilaga 1*.

Trafikkontorets och Stockholm Vatten VA AB:s gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 3 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm stad har sedan 1940-talet haft ett samarbete med alla ledningsägare som önskat förlägga ledningar i Stockholm stads mark, kallad Samlingskartan. Från 1970-talet har ansvaret för Samlingskartan legat på Stockholm Vatten. Utgångspunkten för detta samarbete är att ledningsägarna delar med sig av informationen till Samlingskartan.

Under årens lopp har den samlade bilden av var det finns ledningar i stadens mark haft stor betydelse för den stadsutveckling som skett i staden. I takt med att Stockholm fortsätter att växa ställer det krav på en effektiv och kostnadseffektiv planering, projektering och genomförande. I detta sammanhang är Samlingskartan av stor betydelse.

Mot denna bakgrund har Stockholm Stadshus AB låtit genomföra en genomlysning av stadens system för ledningsinformation och tjänster samt den samverkan och arbetsformer som idag finns hos alla berörda förvaltningar och bolag. Genomlysningen visar att en sammanhållen hantering av alla beslut som avser planering och utförande av grävning, schaktning och borrhning i stadens mark skapar förutsättningar för att utveckla och effektivisera dessa verksamheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret och Stockholm Vatten VA AB i samråd med Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Ärendet

Nedan inleds med en nulägesbeskrivning av Samlingskartans verksamhet hos Stockholm Vatten VA AB samt de verksamheter inom trafikkontoret som kommer att påverkas av överföringen. Därefter beskrivs de bedömda effekterna av överföringen. Vidare beskrivs i ärendet hur genomförandet ska verkställas.

Ärendet avslutas med en beskrivning av hur inriktningen av det fortsatta arbetet med

Samlingskartan kommer att utformas och trafikkontoret föreslås få ett utredningsuppdrag att genomföra.

Överföringen av funktionen Samlingskartan

Samlingskartans Organisation

Organisatoriskt är Samlingskartan en enhet inom Stockholm Vatten VA AB:s avdelning Projekt. Den består av en enhetschef och fem medarbetare. Enheten arbetar med framställning av kartor och förvaltning av Samlingskartan och Tryggis¹. Till Samlingskartan finns en ledningsgrupp knuten som består av representanter från Stockholm Vatten VA AB, Stockholms stad (trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret och SLK säkerhetsenhet), Stockholms Hamn AB, AB Stokab, Skanova AB (Telia), AB Fortum Värme, Gasnät Stockholm AB och Ellevio AB. Representanterna är personer med skilda kompetenser och med olika mandat.

Produkter och tjänster

Arbetet med att skapa en samlad bild av ledningar i stadens mark startade redan på 1940-talet. Sedan 1970-talet har Stockholm Vatten haft ett produktionsansvar och sedan 1990-talet är arbetet alltmer digitaliserat. Arbetet har hela tiden bedrivits tillsammans med alla ledningsägare inom Stockholms stad vilket har varit styrkan i hela arbetet och starkt bidragit till den framgång som Samlingskartan blivit.

Under 2000-talet utvecklades nya applikationer som gjorde att informationen av den samlade ledningsinformationen blev mycket lättillgänglig, både att ta del av men även att sprida och distribuera vilket uppskattades av alla som var i behov av ledningsinformationen.

Under hösten 2008 tog stadsledningskontoret fram nya riktlinjer för klassificering av information som används i IT-system. Detta genomfördes även för Samlingskartans ledningsinformation. Som ett resultat av denna informationsklassificering tog stadsledningskontoret hösten 2009 kontakt med Säkerhetspolisen för rådgivning kring hur den samlade ledningsinformationen ska hanteras. Säkerhetspolisens bedömning innebar att den samlade ledningsinformationen som fanns tillgänglig via systemet Kartago² och som fanns hos alla ledningsägare ska klassificeras som kvalificerad hemlig. Detta har inneburit att nya regler och rutiner som följer stadens ”Riktlinjer för säkerhetsskydd i Stockholm stad DNR 307-411/2013” har införts i verksamheten. Samlingskartans arbete i övrigt hade Säkerhetspolisen inga invändningar mot utan detta blev godkänt.

För den enskilde ledningsägaren innebar detta ingen förändring förutom att tillgången till den samlade informationen måste tas bort och förstöras.

Systemet Samlingskartan innehåller följande delar:

¹ Tryggis är en webbtjänst som fungerar som ett ”tittskåp” för att se ledningsinformation. Uppfyller Säkerhetspolisens krav.

² Kartago är ett program som kan läsa kartfiler och på ett enkelt och överskådligt sätt visa upp dem på en PC. Uppfyller inte Säkerhetspolisens krav.

Beställningar via webb
Ärendehantering
kunduppgifter
kommunikation med ledningsägarna
produktion av beställd karta, information avseende områden och kartblad
granskning av beställare
granskning av känsliga områden
leverans av beställningen
överenskommelse mellan kund och samlingskartan om användning
faktureringsunderlag till ekonomisystemet
dokumentation och statistik

Den övervägande delen av arbetet är automatiserat men en viss manuell hantering sker i samband med framställning av kartor.

I det fall som leveranser omfattar känsliga områden eller annan sekretessbelagd information krävs mer manuellt arbete. Anläggningar som tillhör Försvarsmakten kontrolleras manuellt via kartblad.

Informationsinhämtning från ledningsägare och andra intressenter

Till samlingskartans filsystem och databas överförs dagligen per automatik information om ledningsnät från Stockholm Vatten VA AB, Stockholms Hamn AB, trafikkontoret, AB Stokab, Gasnätet Stockholm AB, AB Fortum Värme och Ellevio AB samt stadsbyggnadskontoret. Från Skanova AB hämtas information i samband med att någon begär ut samlingskartan för t.ex. grävning, borrhning, projektering mm. Informationen från trafikkontoret innehåller förutom den egna ledningsinformationen även information från mindre ledningsägare.

Utöver information från ledningsägare levererar stadsbyggnadskontoret en bakgrundskarta med basuppgifter. Det finns också uppgifter om särskilt känsliga områden, t.ex. runt ambassader och myndighetsbyggnader samt Försvarsmaktens anläggningar som måste hanteras på särskilt sätt.

Utleveranser

Samlingskartan levererar två produkter som mot ersättning kan användas av alla. Den ena är *Samlingskartan schakt*, som ska användas för alla typer av arbeten (schaktning, grävning, borrhning, sprängning, geoteknisk undersökning och bergvärme) i gatu- och parkmark, och på torg inom Stockholms stad. Den andra är *Samlingskartan med tillval* som kan användas vid projektering och planeringsarbete. Det ska alltid finnas en beställare till arbetet men vid en beställning som rör ett känsligt område måste uppdragsgivaren godkänna beställningen innan kartan skickas.

För stadens användare finns det en webbtjänst kallad Tryggis som fungerar som ett ”tittskåp” mot den gemensamma databasen. Tryggis ger direkt åtkomst till delar av den geografiska informationen som finns i databasen och är godkänd av ledningsägarna. Tanken med denna tjänst är att vid t.ex. planeringsarbete direkt kunna se vad som finns

under mark. Den begränsningen som finns är att den inte är granskad och att vissa ledningar kan saknas, bl.a. Skanovas ledningsnät. Kartan kan inte heller vara större än 2 hektar. Denna tjänst med sina begränsningar har ersatt den tidigare produkten Kartago som inte godkändes av Säkerhetspolisen.

På Stockholm Vatten VA AB är det tre personer som arbetar med framställning och leverans av kartor och två personer som arbetar med förvaltning av såväl Samlingskartan som Tryggis. Eftersom informationen är kvalificerat hemlig måste personalen vara svenska medborgare och ha genomgått en registerkontroll.

Ekonomi

Den totala budgeten för verksamheten Samlingskartan är ca 12 mnkr. Verksamheten är självfinansierande och täcker sina kostnader genom försäljning av kartor och tjänster. Försäljning av kartor från Samlingskartan inbringar ca 7 - 9 mnkr per år och Tryggis inbringar ca 3,5 mnkr per år. Köpare av kartor från Samlingskartan är till största delen ledningsägarna och dess entreprenörer och projektörer, men ca 15 % är från privatpersoner som önskar utföra arbeten i samband med installation av bergvärme eller anslutning till de kommunala ledningsnäten. Användare av Tryggis är kommunala förvaltningar och bolag som betalar via fasta avgifter, antalet användare och antal hämtningar.

Avgifterna från försäljning av kartor täcker alla kostnader inklusive personalkostnader. Intäkterna från Tryggis täcker enbart drift till leverantören Tieto enligt stadens SIKT³-avtal samt kostnader från stadsledningskontoret.

Utvecklingsmedel för Tryggis har tidigare erhållits av stadsledningskontoret via förnyelseprogrammet men för 2017 finns inga sådana medel.

Stockholm Vatten VA AB betalar som övriga ledningsägare för sina egna uttag av kartor och användning av tjänsten Tryggis.

Samplingskartan bidrar till Stockholm Vatten och VA:s administration via fördelningsnycklar. Samplingskartan har också kostnader för sin egen användning av Tryggis samt från stadsledningskontoret via stadens IT-prislista. Fakturering och kundreskontra

Redovisningen i Stockholm Vatten VA AB sker inom ramen för stadens gemensamma ekonomisystem Agresso med egen Agressoklient för huvudbok, reskontra etc. All fakturering sker via detta system. Samplingskartan levererar faktureringsfiler som Agresso hämtar. Någon återläsning om betalningar till Samplingskartan sker inte utan all uppföljning sker av Stockholm Vatten VA AB:s ekonomifunktion.

Säkerhetsregler

Som beskrivits ovan måste Samlingskartan och Tryggis följa de speciella regler som gäller för säkerhetsklassade IT-system och som finns beskrivna i stadens ”Riktlinjer för säkerhetsskydd i Stockholm stad DNR 307-411/2013”. Hur detta kan påverka en överföring av Samlingskartan till trafikkontoret måste särskilt utredas.

Tunnelkartan

³ SIKT är namnet på det avtal som Stockholm stad har med Tieto Sverige AB.

Tunnelkartan är en produkt som visar var alla tunnlar som finns inom Stockholm stad. Den hanteras av stadsbyggnadskontoret. Informationen i denna tunnelkarta är kvalificerat hemlig. Tidigare har Stockholm Vatten VA AB kunnat ge besökare möjlighet till att ta del av dessa kartor, men efter att Stockholm Vatten och Avfall omlokaliseras till Ulvsunda finns inte längre den möjligheten kvar. Hur det ska hanteras framöver måste utredas särskilt men trafikkontorets ambition är att det ska bli möjligt att ta del av denna information vid besök hos trafikkontoret i Tekniska nämndhuset.

Trafikkontorets verksamhet med markavtal och schakttillstånd

Stockholms stad har via trafikkontoret tecknat markavtal med alla större ledningsägare. I dessa avtal regleras hur samarbetet ska ske och hur ledningsägarna ska leverera sin kartinformation. För dessa ledningsägare gäller avtal över tid vilket innebär att de inte behöver söka markavtal för varje enskilt projekt.

Ledningsägare med mindre ledningsnät tecknar ett markavtal för varje projekt. Trafikkontoret samlar sedan in dessa kartmaterial och överför detta till Samlingskartan.

För att få gräva i stadens mark måste man ha ett schaktnings-tillstånd. Trafikkontoret har tagit fram ett webbaserat ansökningsformulär⁴ som hanterar alla administrativa krav och villkor kring grävningen. I detta tillstånd finns för ledningsägare allmänna villkor med kravet att en grävningsskarta från Stockholm Vatten VA AB ska hämtas innan arbetet startas. Någon kontroll av detta görs i normalfallet inte idag. För privata aktörer som ansöker om schakttillstånd finns motsvarande krav med i villkoren som dessutom ska undertecknas innan arbetet godkänns.

Utöver schakttillstånd krävs dessutom andra tillstånd, bl.a. för markupplåtelse och tillfälliga lokala trafikföreskrifter.

För planering av grävningar har trafikkontoret tagit fram ett särskilt system, GSP⁵, som alla större ledningsägare använder för att samordna grävningsarbetet. I detta system kan ledningsägarna lägga in planerade projekt 3, 5 eller 10 år framåt i tiden. Någon koppling till Samlingskartan finns inte idag.

Rent organisatoriskt hanteras schakttillstånd på tillstånds-avdelningen och stadsmiljöavdelningen. De använder samma system, Gatuarbete webb.

Ekonomi

Avgifter för schakttillstånd regleras via markavtalens allmänna villkor som finns i de markavtal ledningsägarna har tecknat med staden.

Fakturerering och kundreskontra

Trafikkontoret använder stadens ekonomisystem och alla system som fakturerar fungerar som förssystem genom att skicka fakturafiler till stadens ekonomisystem. Dessutom sker återrapportering från stadens ekonomisystem till försystemen.

Säkerhetsregler

Trafikkontoret har en egen organisation för att hantera säkerhetsklassad information,

⁴ Gatuarbete Webb

⁵ GSP = Gemensam Samordnad Projektplanering

exempelvis information om de ledningstunnalar som trafikkontoret ansvarar för.

Analys och konsekvenser av Samlingskartans överförande till trafikkontoret

Samlingskartan har under åren lopp fyllt sitt syfte att skapa en samlad bild av hur ledningsnäten ser ut i Stockholm. Under de senaste 10 åren har samhället blivit allt mer digitaliserat och där nya strukturer och arbetssätt vuxit fram. Detta ställer nya krav på tillgång till information om ledningsnät och annan information vid fysisk planering.

Det kommer också framgent nya krav från lagstiftning, staden, näringsliv och ledningsägare som gör att hantering av Samlingskartan, planering, projektering och grävning måste samordnas och utvecklas.

Genom att överföra Samlingskartan till trafikkontoret som är den centrala organisation i staden som hanterar övriga frågor runt grävning och tillstånd och som dessutom upprättar markavtal skapas förutsättningar för en framtida utveckling av såväl tjänster, rutiner och arbetssätt.

Kostnader för att genomföra överföringen av Samlingskartan

Samlingskartans verksamhet omfattas av säkerhetsskyddslag-stiftningen vilket innebär att verksamheten måste följa de riktlinjer staden tagit fram och beskrivs i dokumentet ”Riktlinjer för säkerhetsskydd i Stockholm stad DNR 307-411/2013”.

Detta innebär att ett ombyggnadsarbete av de lokaler i Tekniska Nämndhuset där Samlingskartan är tänkt att placeras måste utföras. Utöver detta måste speciella förvaringsskåp anskaffas för förvaring av handlingar och utrustning. Ett skalskydd runt lokalerna måste byggas upp med ett passagesystem för att hantera tillträde och loggning till lokalerna.

Även ny utrustning för att kunna hantera sekretesskyddad information kan behöva anskaffas.

För att hantera fakturering från Samlingskartan och Tryggis kan ett integrationsarbete mot stadens ekonomisystem behöva göras. Detta innebär anpassning av såväl Samlingskartan som Tryggis.

Kostnaderna för att genomföra flytten av Samlingskartan bedöms bli 2 000 000 kr. Dessa kostnader för 2017 ryms inte i nuvarande budget.

I tabellen nedan redovisas ovan nämnda kostnader fördelade på följande poster:

Beskrivning	Kostnader	År
Anpassning av lokaler inkl. möbler	750 000	2017
Utbyggnad av skalskydd	250 000	2017
Komplettering av utrustning	200 000	2017
Anpassning av Samlingskartan till Agresso	400 000	2017
Projektledning	400 000	2017
Summa	2 000 000	2017

Effekterna av föreslagen förändring att överföra Samlingskartan till trafikkontoret

Samordnad schakttillståndshantering

Dagens schakttillstånd hanteras av trafikkontoret, men Stockholm Vatten VA AB

hanterar grävningsskarta. Genom att få en enhetlig hantering i en enda organisation kan schakttillstånden effektiviseras. Idag beställer bara ca 40% av alla som begär schakttillstånd också en grävningsskarta från samlingskartan. Det borde vara 100%. Detta mål borde gå att uppnå med en effektivare och samordnad hantering.

Effektivare planering

I dagens arbete med gemensam planering av ledningsarbeten är det relativt krångligt att ta fram en samlad bild av ledningsnäten. Genom att samlingskartan placeras på trafikkontoret skapas nya förutsättningar för att förenkla arbetet med planeringen av grävningar även om det fortfarande är samma säkerhetsregler som gäller.

Hantering av Tunnelkartan

Tunnelkartan är inte en del av Samlingskartan och redovisas inte i Samlingskartan. Innan flytten av Stockholm Vatten och Avfall AB till Ulvsunda kunde medarbetarna på Samlingskartan bistå med information från kartan vid planering av underjordsarbeten. Att detta inte längre är möjligt har uppfattats som en försämring.

Om Samlingskartan placeras på trafikkontoret i Tekniska nämndhuset så är bedömningen att trafikkontoret kan bistå med denna tjänst. Det är viktigt att påpeka att detta har varit en extratjänst och att det inte fråntar de som önskar utföra underjordsarbete eller borringar ansvaret att ta kontakt med berörda tunnelägare.

Genomförande av överföring av Samlingskartan till trafikkontoret

Ledning och styrning av överföringen

Nedan beskrivs processen för genomförande av överföringen av Samlingskartan till trafikkontoret. Även om Samlingskartans verksamhet numerärt inte är så stort är det trots detta många frågor som måste hanteras och samordnas. Det måste därför finnas en styrning av detta arbete.

En styrgrupp bestående av representanter från såväl Stockholm Vatten VA AB och trafikkontoret måste tillsättas. I denna styrgrupp ska även representanter från stadsledningskontoret och Stockholm Stadshus AB ingå.

Utöver en styrgrupp måste det finnas en eller flera arbetsgrupper inom olika områden som rapporterar till styrgruppen.

Förslag till placering på trafikkontoret

För att nå beskrivna samordningsvinster föreslås Samlingskartan placeras på Tillståndsavdelningen. Tillståndsavdelningen får då ansvaret för förvaltning av såväl Samlingskartan som Gatuarbete Webb och GSP. Detta skapar möjlighet att ta ett samlat grepp om förvaltning och samordning av dessa stödsystem. Det kommer också skapa goda förutsättningar för att ta tillvara den kompetens som personalen på Samlingskartan har.

Tillståndsavdelningen ansvarar också för upprättande av markavtal och upplåtelser på offentlig mark. Avdelningen har dessutom inga egna ledningar vilket borde uppfattas som en neutral part mot övriga ledningsägare.

Personal

Övergången av Samlingskartans personal till trafikkontoret är att betrakta som en

verksamhetsövergång som förhandlas i sedvanlig ordning. Stockholm Vatten VA AB garanterar pensionsutfästelser fram till överlåtelseövertidpunkten, därefter tar Stockholm stad över som arbetsgivare. Eventuell semesterlöneskuld som uppkommit genom att intjänad semester, för de medarbetare som omfattas av övergången, förs över till staden och regleras i särskilt avtal. Stockholm Vatten VA AB betalar ut eventuell semesterlöneskuld till Stockholms stad och staden tar över ansvar för intjänade semesterförmåner.

Ekonomi

Samlingskartans verksamhet är helt självfinansierad och får sina kostnader täckta av försäljning av kartor och tjänster. Detta omfattar även personalkostnader.

Kostnader och intäkter är budgeterade till 12 mnkr och föreslås begäras som omslutningsförändring.

Flytt av verksamheten inklusive ombyggnad av lokaler i Tekniska nämndhuset för att klara säkerhetskraven beräknas till 2 mnkr och föreslås begäras som budgetjustering.

Under 2017 finns inga investeringsmedel från stadens förnyelseprogram.

Anläggningstillgångar

Stockholm Vatten VA AB bedömning är att det inte finns några anläggningstillgångar som ska överföras till trafikkontoret.

Om det under arbetet med överföringen till trafikkontoret visar sig att det trots allt finns anläggningstillgångar som ska överföras så ska detta ske till marknadsvärde som i denna verksamhet bör motsvara bokfört värde.

Redovisning

Verksamheten Samlingskartan redovisas idag på två kostnadsställen, ett för Samlingskartan och ett för Tryggis. Vid övergången ska enhetens redovisningsinformation anpassas till trafikkontorets ekonomimodell.

Fakturering

Samlingskartan använder bolagets Aggressoklient inom ramen för stadens gemensamma ekonomisystem för fakturering. Ett arbete med postgirokonton, mallar för fakturor mm måste ses över och anpassas till trafikkontorets standard.

IT

Stockholm Vatten VA AB använder de ramavtal som staden tecknat inom IT-området. Det innebär att Samlingskartan och Tryggis använder såväl Tieto som HCL vilket även trafikkontoret gör. Detta innebär att konton, arbetsplatser, servrar mm kan överföras till trafikkontoret på ett relativt enkelt sätt.

Däremot måste säkerhetsklassade arbetsplatser och deras kommunikation säkras enligt särskilda rutiner. Då Samlingskartans serverpark ligger kvar hos Tieto så påverkas inte några ledningsägare av en flytt.

Hur den säkerhetsklassade utrustningen, avtalen mm skall hanteras beskrivs under avsnittet Säkerhetsanalys och sekretessöverlämning.

E-tjänster

Samlingskartan använder www.stockholm.se som ingång till de beställningstjänster där kartor kan beställas. Bedömningen är att detta påverkas marginellt av den föreslagna

flytten. Däremot måste informationssidor mm ändras. Telefoni

Telefonnummer mm måste bytas då trafikkontoret har en annan nummerserie än Stockholm Vatten och Avfall. Nya gruppnummer för att bl.a. hantera support av Tryggis måste beställas. Supporten av Tryggis och Samlingskartan sker på kontorstid.

Säkerhetsanalys och sekretessöverlämning

Även om verksamheten Samlingskartan förs över intakt och inledningsvis kommer att fortsätta på samma sätt som tidigare måste en förnyad säkerhetsanalys genomföras.

Ansvariga chefer som tar emot Samlingskartan måste vara medvetna om vilket ansvar som det innebär hantera att Samlingskartan.

Då det inledningsvis inte blir någon förändring av hur verksamheten kommer att bedrivas kan man troligen utgå från den nuvarande säkerhetsanalysen och se vilka förändringar som kan bli aktuella då verksamheten placeras i nya lokaler. De områden som måste gås igenom och kompletteras är:

Fysiskt skydd

Informationssäkerhet

Säkerhetsprovning

Överföring av sekretess

Rutiner för provning av sekretess

I samband med övergången måste en ny säkerhetsprovning ske av personalen från både Stockholm Vatten VA AB och berörd personal på trafikkontoret.

Det måste också klarläggas hur överföringen av sekretess ska genomföras och hur dokument och IT-utrustning ska hanteras. Det gäller såväl fysiska dokument och handlingar som idag finns på Stockholm Vatten VA AB som övertagande av servrar för system som finns på Tieto Sverige AB. En inventering av befintliga avtal måste genomföras men bedömningen är att de ingångna avtal som finns kan följa med Samlingskartan och att trafikkontoret kan träda in i Stockholm Vatten VA AB:s ställe.

Om det i samband med säkerhetsanalysen skulle framkomma att systemet kommer avvika från ”Riktlinjer för säkerhetsskydd i Stockholm stad DNR 307-411/2013” så måste detta godkännas av stadsdirektören.

Tidplan av överföringen av Samlingskartan

Arbetet påbörjas omgående efter beslut i Kommunfullmäktige och ska vara klart till 1 november 2017.

En fråga av betydelse för tidpunkten är stadens övergång till GSIT 2.0. Enligt nuvarande planering sker detta för Stockholm Vatten och Avfall 1/10 2017 men kan komma att påverkas av de överprovningar som finns runt upphandlingen.

Den fortsatta utvecklingen av Samlingskartan

Överföringen av Samlingskartan till trafikkontoret är den första delen i ett större arbete med att se över hur staden tillsammans med ledningsägarna kan utveckla Samlingskartan, dess tjänster och leveranser.

Kontoret föreslår att trafiknämnden ger trafikkontoret ett uppdrag att närmare utreda

hur detta kan genomföras. Detta utredningsuppdrag kan påbörjas efter beslut i kommunfullmäktige om överföring av Samlingskartan till trafikkontoret. En trolig tidsplan är att arbetet påbörjas under hösten 2017 och med ett förslag till genomförandebeslut under våren 2018.

En inriktning av detta arbete beskrivs kortfattat nedan:

Ledning och styrning av Samlingskartan

Arbetet innebär att se över dagens samverkansformer och föreslå nya mera enhetliga och effektiva samverkansformer. Samverkansformerna omfattar styrning och ledning på både direktörs- och avdelningsnivå samt på operativ nivå. Dessa samverkansformer är avgörande för samlingskartans utveckling i såväl projektet som den framtida driftorganisationen.

Riskanalyser och användning av ledningsnätsinformation

Den utredning som låg till grund för förslaget att överföra Samlingskartan till trafikkontoret föreslog också att ledningsägarna skulle genomföra nya infoklassningar för sina egna nät och sedan en gemensam infoklassning för det samlade ledningsnätet för att se hur detta kan påverka bedömningarna om sekretess.

En avgörande framgångsfaktor för det fortsatta arbetet är att göra en ny riskanalys och att hitta en nivå på infoklassningarna och sekretessprövning som möjliggör en säker och effektiv användning av ledningsnäten för samlingskartan och dess möjligheter att integrera med andra processer som t.ex. schakttillståndsprocessen.

Det är den samlande databasen för Samlingskartan och Tryggis som idag ställer krav på hög sekretess men det är bara i mindre omfattning som ledningsnäten är sekretessbelagda. Kan man hitta metoder och arbetssätt som gör uttag säkert utan att komma i konflikt med sekretess kan hela processen för uttag ur samlingskartan förenklas och göra kopplingar till Gatuarbete webb och GSP möjliga.

Utveckling och införande av nya integrationsfunktioner för Samlingskartan, Gatuarbete Webb och GSP

Baserat på resultatet av infoklassningarna ska man komma med förslag till hur en integration mellan Samlingskartan kan ske med Gatuarbete Webb och GSP utan att komma i konflikt med säkerhetsregler för hela databasen. Erfarenhet från Tryggis WMS⁶-tjänst kommer vara till stor hjälp. Regelverket kring hur ett underlag för grävning kan tas fram och distribueras till berörd part behöver kartläggas. Målet är att så mycket som möjligt ska automatiseras utan att riskera att avgrävningar ökar.

Effekterna av fortsatt utveckling av Samlingskartan

Minska trafikstörningar vid avgrävningar

Idag sker en del avgrävningar av ledningsägarnas nät, och när det inträffar kan det snabbt ge stora problem för dem som är beroende av funktionerna i ledningsnäten. Ledningsägarna kan också drabbas av extrakostnader om ledningarna måste repareras.

En annan aspekt på avgrävningarna är att grävningsarbetena kan bli försenade vilket i sin tur leder till att de trafikstörningar som uppstått i samband med grävningsarbetet

⁶ WMS = Web Map Service är ett sätt att publicera kartinformation över internet

blir längre än planerat.

Som beskrivits ovan beställer bara ca 40% av de som genomför grävnings- och schaktningsarbete den schaktningskarta som de enligt avtal ska beställa. Med den vidareutveckling mellan Samlingskartan och Gatuarbete Webb som beskrivits ovan avser kontoret säkerställa att alla som gräver beställer en schaktningskarta.

Säkerställa ledningarnas funktioner, läge och säkerhet

Ledningsägarna ansvarar för sitt eget ledningsnätets funktion, läge och säkerhetsbetydelse i Samlingskartan. Genom att tydliggöra detta ansvar för respektive ledningsägares verksamhetsledning ökar förståelsen för den viktiga roll som Samlingskartan har i deras egen verksamhet. Genom att få en effektivare hantering av schakttillstånden minskar störningarna i deras egna nät. Det får också positiva effekter på deras egen planering för sitt eget nät.

Kostnaderna för TRYGGIS och Samlingskartan

Det har framförts synpunkter från en del avledningsägarna på kostnaderna för att använda Tryggis men även kostnaderna för grävningsskartan. Om ansvaret för Samlingskartan och Tryggis förs över till trafikkontoret kan en översyn ske av samtliga kostnader för såväl planering och grävning i stadens mark.

Trafikkontorets och Stockholm Vatten VA AB förslag

Trafikkontoret / Stockholm Vatten VA AB ser inga hinder till överföringen av Samlingskartan till trafikkontoret.

Trafikkontoret / Stockholm Vatten VA AB anser att en överföring skapar nya förutsättningar för att ytterligare utveckla både Samlingskartan och de processer för planering och grävning som finns på trafikkontoret.

Trafikkontoret / Stockholm Vatten VA AB föreslår att arbetet med förberedelserna inför överföringen till trafikkontoret omgående påbörjas och är klara till den 1 november 2017.

Trafikkontoret ser också positivt på att utreda den fortsatta utvecklingen av Samlingskartan tillsammans med de egna processer för grävningar då kontoret anser att det finns samordningsvinster att göra.

Stockholm Vatten VA AB

Stockholm Vatten VA AB beslutade vid sitt sammanträde den 2 mars 2017 följande.

1. Föreslå Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna att Samlingskartan överförs från Stockholm Vatten VA AB till trafikinämnden per den 1 november 2017
2. Allmänna handlingar överlämnas till trafikinämnden senast den 31 december 2017
3. Den ekonomiska regleringen mellan Stockholm Vatten VA AB och

- trafiknämnden sker enligt det i tjänsteutlåtandet föreslagna principerna
4. Verkställande direktören ges i uppdrag att verkställa beslutet och vidta åtgärder för genomförandet av överföringen
 5. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Trafikkontorets och Stockholm Vatten VA AB:s gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 3 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Se ovan.

Beredning

Trafiknämnden och styrelsen för Stockholm Vatten VA AB föreslår i ett gemensamt ärende att ansvaret för Samlingskartan överförs från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden genom en verksamhetsövergång. Ärendet har därefter beretts av styrelsen för Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB:s gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 18 april 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB anser att överföring av Samlingskartan, inklusive webbtjänsten TRYGGIS, till trafiknämndens tillståndsavdelning ger förutsättningar för samordningsvinster i verksamheten. Därtill ger en överföring av den samlade ledningsinformationen i Samlingskartan förutsättningar för ett ökat nyttjande av stadens samlade ledningsinformation. Genom att den samlade aktuella ledningsinformationen nyttjas mer och av fler aktörer kommer sannolikt risken för skador och driftsavbrott i nätet vid grävning och schaktarbeten att minska.

Den föreslagna överföringen av Samlingskartan från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden bedöms också ge möjligheter till fortsatt utveckling av verksamheten genom att trafikkontoret kan anbringa ett helhetsperspektiv över ansvarsområdet, samt utifrån förändrade krav från ändrad lagstiftning och ökad digitalisering. Den fortsatta utvecklingen bedöms också ge ett bättre underlag för stadens samordnade planering inför kommande stadsutveckling. Stadsledningskontoret och koncernledningen anser att det är ett viktigt skäl till ett genomförande av överföringen.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB föreslår att överföringen av Samlingskartan från Stockholm Vatten VA AB, som är ett

dotterbolag till Stockholm Vatten AB, till trafiknämnden genomförs enligt i ärendet föreslagna principer.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB beslutade vid sitt sammanträde den 8 maj 2017 följande.

Koncernstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Samlingskartan överförs från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden.
2. Den ekonomiska regleringen mellan Stockholm Vatten VA AB och trafiknämnden sker enligt föreslagna principer i ärendet.
3. Allmänna handlingar överlämnas till trafiknämnden senast den 31 december 2017.
4. Besluten i ärendet justeras omedelbart.

Stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB:s gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 18 april 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Se ovan.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Särskilt uttalande gjordes av Patrik Silverudd (L) enligt följande.

Överföringen av Samlingskartan från Stockholm Vatten VA AB till trafiknämnden är en naturlig och bra lösning. Stockholm är en stad i ständig tillväxt med många olika bygg- och infrastrukturprojekt. Många olika slags arbeten behöver göras i och på våra gator och torg inte minst. Varje projekt som kräver exempelvis en uppgrävning av en gata bör samordnas i möjligaste mån så att stadens och näringslivets olika behov kan samordnas ännu bättre. Ärendet ”Cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder längs Hässelbystråket/Bergslagsvägen.” är ett utmärkt exempel där man eftersträvar att samköra ombyggnationen av korsningen vid Islandstorget med Fortums behov av att gräva ner kabel. Så är inte alltid fallet. Med tanke på trängseln i stan och de många olika projekt som finns kommer kraven på samordning att bli ännu större.